

[Udenrigsministeren]

ge INF-våbnene – og det drejer sig om Belgien, Holland, Forbundsrepublikken Tyskland, Italien og Storbritannien – og de øvrige lande, herunder altså Danmark, skulle deltage ved sammen med de allerede nævnte at bidrage til gennemførelsen af de nødvendige infrastrukturarbejder, altså f.eks. anlæg af veje, jordvolde osv., som et led i forberedelsen til en eventuel senere opstilling af de nye våben.

Ved vedtagelsen af dobbeltbeslutningen forbeholdt Belgien og Holland sig, at de først vil træffe den endelige afgørelse om selve modtagelsen af de INF-våben, som de skulle opstille, når de har set, hvordan det går med forhandlingerne om våbenkontrol.

For så vidt angår udviklingen og igangsættelsen af produktionen af de nye mellemdistancevåben under dobbeltbeslutningens moderniseringsdel kan jeg oplyse, at det i alt væsentligt forløber som planlagt. Der har været visse tekniske vanskeligheder i forbindelse med afprøvningen af såvel krydsermissilerne som Pershing II-raketterne, men disse vanskeligheder synes ikke at ville betyde nogen forsinkelse i forhold til det forudsatte tidspunkt for påbegyndelsen af udstationeringen af missilerne.

I lyset af den formulering, forespørgslen har, vil jeg gerne understrege, at der under ingen omstændigheder bliver tale om opstilling af samtlige 572 INF-våben i 1983. Hvis det skulle gå så galt, at det bliver nødvendigt at opstille disse våben, vil det i givet fald skulle ske over en 5-årig periode, som begynder med udgangen af 1983, og så galt går det kun, hvis det ikke lykkes at få Sovjetunionen til at acceptere en fælles nedrustning.

Jeg skal i øvrigt ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på spørgsmålet om finansieringen af de nævnte infrastrukturarbejder, der jo var genstand for en debat her i Folketinget den 26. november. Jeg skal blot nævne, at infrastrukturarbejderne for længst er påbegyndt både i Storbritannien, i Forbundsrepublikken og i Italien, og at arbejdet ifølge det oplyste må forventes påbegyndt i de to andre modtagerlande, altså Holland og Belgien, i 1983.

Om situationen med hensyn til INF-våbenkontrolforhandlingerne kan jeg oplyse følgende:

Forhandlingstilbuddet blev fremsat over for Sovjetunionen umiddelbart efter NATO-

ministermødet i december 1979. Tilbuddet blev gentaget adskillige gange, og endelig efter nogen tøven accepterede Sovjetunionen at indlede forhandlinger om mellemdistancevåbnene, og disse forhandlinger startede i Genève den 30. november 1981.

Fra amerikansk side blev der forud for forhandlingernes indledning og efter indgående konsultationer i NATO og med alliancens fulde støtte fremlagt forslag om, at man i en første fase gennemfører forhandlingerne om en såkaldt nulløsning for de landbaserede INF-missiler, der anses for at udgøre den største trussel mod freden. Det betyder, at alle sovjetiske SS-20 missiler skal afmonteres og de ældre SS-4 og SS-5 raketter gradvis fjernes til gengæld for, at NATO opgiver sit moderniseringsprogram.

I en følgende forhandlingsfase kunne man så indlede forhandlinger om de øvrige systemer, altså f.eks. de luftbårne og de søbaserede systemer.

I sit oplæg går USA i øvrigt bl.a. ind for en global forhandlingsløsning. Det vil altså sige en total fjernelse af de landbaserede INF-systemer, uanset hvor de er placeret, og altså ikke kun de godt 200 SS-20 missiler, der for øjeblikket er rettet imod Vesteuropa. Dette skyldes specielt SS-20ernes bevægelighed og rækkevidde, som jo betyder, at de SS-20ere, der er anbragt i den østlige del af Sovjetunionen, og som er vendt imod Kina, meget hurtigt kan overføres til Sovjetunionens vestlige områder.

I det amerikanske oplæg stilles der endvidere krav om fastlæggelse af effektive kontrolregler; man afviser anvendelse af alene nationale kontrolmidler som utilstrækkelige. I oplægget understreges det også, at alene de amerikanske og de sovjetiske INF-systemer kan gøres til genstand for forhandlinger. Der er nemlig tale om bilaterale forhandlinger imellem de to supermagter, og derfor er der ikke noget grundlag for at forhandle de såkaldte tredjelandssystemer som Storbritanniens og Frankrigs, der i øvrigt slet ikke af de pågældende lande betragtes som mellemstancesystemer.

Sovjetunionen har på sin side i foråret 1982 foreslået dels et moratorium, altså en fastfrysning, for kernevåben i Europa, dels inden for nærmere fastsatte geografiske grænser reduktioner af de pågældende våben til 300 fremføringssystemer i 1990 på hver